

Sotkamon kunta
Nuorisotoimi

PERUSOPETUSLAIN MUKAINEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

TOIMINTASUUNNITELMA 2021–2022

Sivistystoimen lautakunta
Hyväksytty 16.6.2021 § 55

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto.....	3
1.1 Lainsäädäntö	3
1.2 Perusteet.....	4
1.3 Iltapäivätoiminnan arvot Sotkamossa.....	4
1.4 Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatukortit Sotkamossa.....	4
2. Toiminnan tavoitteet.....	5
3. Toiminnan järjestämisen periaatteet.....	6
3.1. Toimintaympäristö ja turvallisuus	6
3.2. Toiminnan hallinnointi ja koordinointi.....	7
3.3. Työn ja vastuun jako	7
3.4. Toiminnan rahoitus	8
3.5. Asiakkaan kuukausimaksut.....	8
3.6. Irtisanoutuminen	9
3.7. Ryhmärakenne	9
3.8. Tapaturmavakuutus	9
3.9. Välipala	9
4. Toimintaan hakeminen	9
5. Toimintaan ottaminen.....	10
6 Kuljetukset.....	10
7. Henkilöstö.....	10
7.1. Kelpoisuusehdot.....	10
7.2. Täydennyskoulutus	11
8. Erityistä tukea tarvitseva oppilas ja vaativan lapsen aamu- ja/tai iltapäivätoiminnassa	11
9. Toimintapaikkakohtainen suunnitelma	12
9.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö	12
9.1.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen	13
9.1.2. Tunne- elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen	13
9.1.3. Eettisen kasvun tukeminen.....	14
9.1.4. Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen.....	14
9.1.5. Sisällölliset painotukset.....	15
10. Yhteistyö.....	15
10.1. Yhteistyö kodin kanssa	16
10.2. Yhteistyö koulun kanssa	16
10.3. Muut yhteistyötahot	16
11. Toiminnasta tiedottaminen	16
12. Toiminnan seuranta ja tilastointi	17
13. Tulevaisuuden haasteet.....	17

1. Johdanto

Aamu ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaalle suunnattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Laki perusopetuslain muuttamisesta astui voimaan 1.8.2004. Kunta voi järjestää itse tai hankkia tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujentuottajalta. Kunta voi myös hankkia palvelut antamalla tähän tarkoitukseen avustusta palvelujentuottajalle. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään ko. lain mukaisesti. Laki ei velvoita kuntaa toiminnan järjestämiseen, mutta jos kunta järjestää itse toimintaa tai tukee sen tuottamista, sen tulee noudattaa opetushallituksen antamia ohjeita saadakseen toimintaan valtiosuutta.

Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan kannalta oleellisia periaatteita.

Ohjaajat ja nuorisotoimenjohtaja käyttävät toimintasuunnitelmaa työvälineenään, toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltaja saa toimintasuunnitelman kautta tietoa Sotkamon kunnan perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteisistä päätöksistä ja toimintalinjauksista. Toiminta sopeutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman mukaiseksi.

Toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain ja mahdolliset muutokset viedään sivistyslautakuntaan hyväksyttäväksi. Lakisääteisen toiminnan kehittäminen vaatii vuosittaisia tarkistuksia ja muutoksia toiminnan sisällöllisten, määrällisten ja laadullisten tekijöiden osalta. Näin varmistetaan toiminnan tasalaatuisuus, riittävyys, jatkuva kehittäminen ja arviointi. Lähtökohta toiminnan laatua tarkasteltaessa on perusopetuslain 8 a luvussa esitetyt keskeiset toiminnan järjestämisen periaatteet ja laatukortit.

Näitä ovat:

- turvallinen ja toimintaan soveltuva toimintaympäristö
- tapaturmavakuutus
- välipala
- riittävä, ammattitaitoinen ja tehtävään soveltuva henkilöstö vastaa ryhmän toiminnasta
- monipuoliset mahdollisuudet ohjattuun ja virkistävään toimintaan
- mahdollisuus lepoon ja itsekseen oloon rauhallisessa ympäristössä
- yhteistyön toteutuminen kodin ja koulun kanssa

1.1 Lainsäädäntö

- perusopetuslaki (628/1998)
- laki perusopetuslain 48 b ja 48 f §:n muuttamisesta (1081/2006)
- laki perusopetuslain muuttamisesta (1136/2003)
- laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1137/2003)
- laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (1138/2003)
- valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta (115/2004)
- kuntalaki (365/1995 (50 §))
- koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 1.8.2004
- koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan ammattitutkinto 1.1.2005
- Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011:1

Lainsäädännön tavoitteet:

- selkeyttää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteita ja sisältöä.
- selkeyttää toimijoiden työnjakoa, toiminnan koordinoitua ja rahoitusta
- saada toimintaan enemmän suunnitelmallisuutta, laadukkuutta ja turvallisuutta
- https://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/aamu- ja_iltapaivatoiminta

1.2 Perusteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana on turvallisen kasvu ympäristön tarjoaminen lapselle koulupäivän jälkeen. Perusteissa korostetaan leikin, luovan toiminnan ja myönteisten elämysten merkitystä lapsille. Toiminnassa lapsi ei ole oppilaan roolissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee muodostaa lapselle ehyt ja monipuolinen kokonaisuus, jonka tulee tarjota mahdollisuus sosiaaliseen vuorovaikutukseen, esteettisiin kokemuksiin sekä liikkumiseen ja ulkoiluun. Tärkeää on myös lapsen oma toiminta, rentoutuminen ja lepo. Toiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Paikallinen järjestäjä määrittelee toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt. Sisällöt tulee rakentaa niin, että ne tukevat perusteissa toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteuttamista:

- * Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- * Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- * Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- * Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

1.3 Koululaisten iltapäivätoiminnan arvot Sotkamossa

Hoiva/leikki	Leikin, luovan toiminnan ja myönteisten elämysten merkitys lapsille
Oikeudenmukaisuus/Tasavertaisuus	Kaikenlainen psyykinen, fyysinen ja emotionaalinen turvallisuus lapsen elämässä
Vastuullisuus/Turvallisuus	Vastuullisuus omasta itsestä, toisesta ja ympäristöstä lapsen elämässä
Avoimuus/Rehellisyys	Lapsen kuulluksi tuleminen, syrjäytymisen ehkäisy, erilaisuuden hyväksyminen, suvaitsevaisuus, osallistuminen
Tavoitteellisuus/suunnitelmallisuus	Taata mahdollisimman monelle mahdollisuus osallistua toimintaan eri puolilla Sotkamon kuntaa
Yhteistyö/Laadukkuus	Luovuus, omaehtoisuus, pysyvät ihmissuhteet, jatkuvuus, kiireettömyys henkilökunnan ammattitaito, moniammatillinen yhteistyö

1.4 Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatukortit Sotkamossa

1. Aamu ja iltapäivätoimintaan on laadittu toimintasuunnitelma. Toiminta on lapselle laadukasta, monipuolista, suunnitelmallista sekä tavoitteellista, että virikkeellistä elämänhallintataitoja tukevaa toimintaa

2. Toiminnalla on sovitut yhteistyörakenteet ja käytänteet aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Yhteisillä pelisäännöillä/rajoilla tuotamme lapsille ja

perheille turvallisen palvelun. Yhteistyön keskiössä on hyvinvoiva lapsi, jota tuetaan tarvittaessa yksilöllisesti, yhdessä moniammatillisen verkoston kanssa.

3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tiedotteet ovat ajan tasalla ja huoltajien saatavilla. Aamu ja iltapäivätoiminnan tiedottaminen on tehokasta se tavoittaa lapset, perheet ja muut toimijat.

4. Toimintaa kehitetään ja päivitetään koko ajan, huomioiden asiakkailta saatu palaute, osallistamalla lapsia ja perheitä.

5. Ammattitaitoisella ja riittävällä henkilökunnalla (10- lasta/ohjaaja) huolehdimme jokaisen lapsen tarpeista sekä omasta ammatillisuuden ylläpitämisestä että työssä jaksamisesta.

6. Apip-toiminta on osa Sotkamon perusopetuksen opetussuunnitelmaa sekä Sotkamon hyvinvointisuunnitelmaa, jota toteutetaan valtion tuella.

7. Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lapsen sosiaalista vahvistamista, kasvua sekä kehitystä yhdessä kodin, koulun ja moniammatillisen yhteistyökumppaneiden kanssa.

8. Sotkamon aamu- ja iltapäivätoimintaa tuotetaan taloudellista näkökulmaa edistäen lähellä koulua erillisissä tiloissa, hyödyntäen resurssien yhteiskäyttöä.

9. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti lapsille ja huoltajille tehtävillä arviointikyselyillä.

10. Aamu ja iltapäivätoiminta on kunnan näyteikkuna koteihin ja tärkeä jatkumo varhaiskasvatustyölle

2. Toiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevan lainsäädännön ja opetushallituksen antamien perusteiden mukaan toiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tervettä kasvua sekä luoda pohja hyvälle kasvuille. Toiminnan tavoitteena on kehittää oppilaalle ennen ja jälkeen koulupäivän suunnitelmallisia, laadukkaita ja turvallisia oppimis- ja kasvu ympäristöjä sekä turvata aikuisen läsnäolo. Toiminnalla vähennetään lapsen yksinoloa, ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja edistetään tasa-arvoa yhteiskunnassa ja lisätään turvallisuutta. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia (Opetushallitus: Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011:1).

Toiminnan tavoitteena on tarjota kerholaiselle mahdollisuus osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan. Toiminta mahdollistaa levon ja rentoutumisen rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisten ja tehtävään koulutettujen ohjaajien valvonnassa. Toiminta on laadukasta vapaa-ajantoimintaa, jossa korostuu vapaaehtoisuus ja myönteiset elämykset. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöihin vaikuttavat paikalliset olosuhteet ja palveluntuottajan omat vahvuudet, painotukset sekä käytännön mahdollisuudet. Sisällöt tukevat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Se innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Toiminta valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen.

3. Toiminnan järjestämisen periaatteet

Sotkamossa toiminnan kohderyhmänä ovat koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaat sekä erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat (POL 17§:n 2 mom.). Lain mukaan kullekin toiminnan piiriin kuuluvalla oppilasryhmälle tulee järjestää toimintaa. Tarjottava määrä voi vaihdella eri kohderyhmien kesken. Vuorohoitoa tarvitsevien koululaisten hoitoratkaisut suunnitellaan vanhempien, nuorisotoimen, koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä tapauskohtaisesti. Tavoitteena on lapsen arjen saaminen ehjäksi kokonaisuudeksi.

Lapsella ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisia iltapäivätoimintapalveluja. Lapselle aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista. Lapselle tarjotaan iltapäivätoiminnassa välipala. Toimintaan osallistuvien lasten tulee olla palveluntuottajien toimesta vakuutettuja tapaturman varalta. Sotkamon nuorisotoimi koordinoi aamu- ja iltapäivätoimintaa, kuluvan lukuvuoden aikana toiminta tulee siirtymään perusopetuksen alaiseksi toiminnaksi. Erityishuoltolain 1977/519 2 § 10 -kohdan mukaisesta aamu- ja iltapäivähoidosta vastaa Salmelan koulu, kohde ryhmänä 0.-9. vuosiluokkien erityisoppilaat. Palveluntuottajalla tarkoitetaan joko kunnan omana toimintana järjestettyä tai ulkopuoliselta taholta ostettua toimintaa. Toimintaa tarjotaan lainsäädännön edellyttämä 760 tuntia lukuvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla oppilaalla ja toimintaa järjestetään ainoastaan koulupäivinä pääsääntöisesti klo 11 – 17. Toimintaa ei järjestetä koulujen loma-aikoina eikä lauantaityöpäivinä. Aamupäivätoimintaa voidaan järjestää klo 6.45 - 10, mikäli toimintaan ilmoittautuu riittävämäärä oppilaita (5). Sotkamon kunnan Salmelan koululla järjestetään erityisryhmien aamu- ja iltapäivätoimintaa erityisopetukseen otetuille/siirretyille oppilaille vuosiluokilla 0-9. Tilojen ja kalustuksen tulee olla lapsiryhmän kokoon nähden riittävät ja turvalliset. Toimintaa toteutetaan turvaamalla rauhalliset, koulusta erilliset tilat, joissa lapsella on mahdollisuus erilaiseen ohjattuun toimintaan ja lepoon sekä välipalaan ammattitaitoisen henkilökunnan kanssa.

3.1. Toimintaympäristö ja turvallisuus

Toimintaa toteutetaan turvaamalla rauhalliset, erilliset tilat, joissa lapsella on mahdollisuus monipuoliseen toimintaan, lepoon, läksyjen tekoon ja välipalaan ammattitaitoisen henkilökunnan kanssa. Toimitilojen ja välineiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja toimintaan sopivia. Toimintaympäristön tulee olla fyysisesti ja henkisesti turvallinen. Jokaisella ryhmällä tulee olla käytössään sekä sisä- että ulkotilat. Huolehditaan siitä, että lapsi ei joudu väkivallan tai muun kiusaamisen kohteeksi. Kukin vastaa omissa tiloissaan tapahtuvan iltapäivätoiminnan toimintapaikkojen turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Toimintaan osallistuvat ohjaajat tulee perehdyttää toimintapaikan pelastus- ja turvallisuus ja kriisinhallinnansuunnitelmiin. Toimitilat ovat turvalliset, siistit, viihtyisät ja riittävän tilavat lapsiryhmän toiminnalle.

Erityislasten tarpeet tulee pysyvästi huomioida tilojen osalta. Työntekijät arvioivat toiminnan terveydellisiä ja hoidollisia olosuhteita jatkuvasti ja ottavat tarvittaessa yhteyttä muihin viranomaisiin.

3.2. Toiminnan hallinnointi ja koordinointi

Kunta vastaa siitä, että toimintaa toteutetaan 1.8.2011 voimaan tulleen lainsäädännön ja opetushallituksen antamien aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti (https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/131412_po_aamu_ja_iltapaivatoiminnan_perusteet_2011.pdf). Sotkamon 1-2 lk aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaa nuorisotoimi, erityislasten (EHA) aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaa Salmelan koulun rehtori. Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorina toimii nuorisotoimenjohtaja. Sotkamon kunnan 1-2 luokkien ja erityisopetuksen oppilaille tarjotaan mahdollisuus ohjattuun iltapäivätoimintaan osallistumiseen. Aamutoiminnan tarve pyritään minimoimaan koulujen alkamisajoilla mahdollisimman vähäiseksi.

Aamutoimintaa järjestetään Salmelan ja Vuokatin iltapäivätoiminnan tiloissa koulupäivien aikana klo 6.45 – 10.00, nuorisotoimen henkilöstön voimin. Aamutoiminnan järjestämisen tarve muissa tiloissa selvitetään yhdessä päivähoidon, nuorisotoimen ja koulutoimen kanssa.

Kesäkerhotoimintaa järjestetään kesällä 2021 Salmelan, Vuokatin ja Kontinjoen iltapäivätoiminnan tiloissa pääsääntöisesti 1-3-luokkien oppilaille. Erityisopetuksen ja pienryhmien oppilaat sijoittuvat kotiensa lähimpään toimintaryhmään. Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti kehitysvammalain piiristä iltapäivätoimintaan sijoituvilta lapsilta ei peritä maksua. Sotkamon kunnan koordinoimasta aamu- ja iltapäivä toiminnasta kokonaisvastuu on sivistyslautakunnalla.

- **Asiantuntijaryhmän** tehtävä on suunnitella toimintaa yhdessä nuorisotoimenjohtajan kanssa. Ryhmä keskustelee toiminnan järjestämiseen ja sisältöihin liittyvistä linjauksista ja se kokoontuu tarvittaessa. Ryhmään kuuluvat nuorisotoimenjohtaja, kasvatustoiminnanjohtaja, Salmelan rehtori ja henkilöstöä eri toimipisteistä. Koordinointityöhön kuuluu toiminnan kokonaissuunnittelu / kehittäminen ja ohjeistaminen, lainsäädännön edellyttämien toimenpiteiden valmistelu ja seuranta, tiedottaminen, keskitetyn koulutustarjonnan suunnittelu, laadun arviointi ja seuranta. Kunnan on koulutuksen järjestäjänä ilmoitettava perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden kokonaismäärä tilastokeskukseen vuosittain 20.9. tilanteen mukaan. Nuorisotoimenjohtajan tehtäviin kuuluu mm. lainsäädännön edellyttämien toimenpiteiden valmistelu ja seuranta, palvelujen luominen yhdenmukaiseksi (mm. asianmukaiset toimitilat, henkilöstön riittävä pätevyys ja tiedottamisen yhdenmukaistaminen) ja toimintasuunnitelman laadinta.

3.3. Työn ja vastuun jako

Sotkamon nuorisotoimi huolehtii sivistyslautakunnan hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti toiminnan järjestämisestä. Nuorisotoimi vastaa ohjaajiensa työnantajavelvoitteista ja huolehtii siitä, että sen palkkalistoilla olevilla ohjaajilla on mahdollisuus osallistua yhteisiin ohjaajatapaamisiin esimiehen määräämällä tavalla. Työntekijät keskustelevat havaitsemastaan lapseen liittyvästä huolesta ensin vanhempien kanssa. Vanhempien luvalla he ottavat tarvittaessa yhteyttä lapsen opettajaan tai muihin asiantuntijoihin. Perhe- tai yksilökohtaisen lastensuojelun tarpeessa olevasta lapsesta ilmoitetaan viipymättä lastensuojelun viranomaiselle. Jokainen työntekijä huolehtii osaltaan hyvän laadun toteuttamisesta. Työyhteisön ongelmatilanteisiin haetaan ratkaisua heti ongelman ilmetyä. Ohjaajille järjestetään työnohjaus kerran kuussa.

3.4. Toiminnan rahoitus

Valtionosuutta (57 %) maksetaan korvamerkittynä avustuksena kunnille, jotka voivat ohjata rahoitusta myös muille toiminnan järjestäjille. Rahoitus jaetaan kuntien kesken huomioiden perusopetuksen 1.-2. ja kaikkien vuosiluokkien erityisopetuksessa olevat ja toimintaan osallistuvien määrä kunnittain.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa rahoitetaan kunnan budjettiin varatulla määrärahalla ja asiakkailta palvelusta perittävillä kuukausimaksuilla. Sivistystoimenlautakunta päättää määrärahojen jakamisesta hyväksyessään talousarvion käyttösuunnitelman.

3.5. Asiakkaan kuukausimaksut

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta peritään kuukausimaksu. Maksu peritään jokaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu toimintaan. Elokuulta peritään koko kuukauden maksu. Kesäkuulle ajoittuvista toimintapäivistä ei peritä kuukausimaksua. Palveluntuottaja perii maksut toteuttamastaan toiminnasta. Mikäli aamupäivätoimintaa tarjotaan klo 6.45 - 10.00, voi palveluntuottaja hinnoitella tästä erillisen hinnan.

Maksuvapautus:

Maksu voidaan jättää perimättä, kun maksu johtaisi toimeentulotuen tai ennaltaehkäisevän tuen tarpeeseen. Lisäksi huomioon otetaan perheen kokonaistilanne, lastensuojelulliset kysymykset tai huomattava ansiotason tilapäinen aleneminen. Päätöksen harkinnanvaraisesta maksuvapautuksesta tekee nuorisotoimenjohtaja.

Vahvistetut kuukausimaksut ovat seuraavat:

- Iltapäivätoiminnasta peritään kuukausimaksu, joka on kokoaikapaikasta 120 €, perheen seuraavasta lapsesta 90 €/kk. Osa-aikapaikan kuukausimaksu on 80 €, perheen seuraavasta lapsesta 40 €/kk. Päivämaksu 20€/pv
Lisäksi huomioidaan
 - * lapsi ei osallistu sairauden vuoksi yli 10 päivää, peritään puolet maksusta.
 - * lapsi ei osallistu sairauden vuoksi koko kalenterikuukautena, kunta ei peri maksua.
- Aamutoiminnasta peritään kuukausimaksu, joka on kokoaikapaikasta 40 €. Osa-aikapaikan kuukausimaksu on 20 €. Aamutoiminnasta ei saa sisaralennusta.
- Osa-aikapaikalla olevan lapsen toimintapäiviä voi tulla max 10 pv/kk.
- Maksu peritään kuukausittain. Maksun joutuu suorittamaan jokaiselta kuukaudelta minkä lapsi käy iltapäiväkerhossa ja aamuhoidossa, vaikka päiviä kuukaudessa tulisi vähän.
- Iltapäivätoiminnan ja aamutoiminnan irtisanominen sekä vaihtaminen esim. kokoaikapaikasta osa-aikapaikaksi tapahtuvat muutosisloituslomakkeella nuorisotoimelle, joka löytyy kunnan netti sivuilta.
- Perhe voi hakea maksuvapautusta tulojen vähäisyyden perusteella. Maksu voidaan jättää perimättä, kun maksu johtaisi toimeentulotuen tai ennaltaehkäisevän tuen tarpeeseen. Lisäksi huomioon otetaan perheen kokonaistilanne, lastensuojelulliset kysymykset tai huomattava ansiotason tilapäinen aleneminen. Päätöksen harkinnanvaraisesta maksuvapautuksesta tekee nuorisotoimenjohtaja seuraavin perustein.
- Maksuun sisältyy välipala.

Palveluntuottaja voi irtisanoa lapsen aamu- ja iltapäivätoiminnasta, mikäli kolmen kuukauden asiakasmaksut ovat maksamatta. Jos aamu- ja iltapäivätoiminnasta lapsesta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, palveluntuottaja saa periä vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan sopijapuolten näkemyksen mukaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksusta voi anoa vapautusta, mikäli perhe saa toimeentulotukea tai perheen taloudellinen tai sosiaalinen tilanne sitä edellyttää. Maksuvapautusanomukset palautetaan aina suoraan palveluntuottajalle. Anomuslomakkeita saa palveluntuottajilta tai sen voi tulostaa kunnan kotisivuilta lomakkeet kohdasta.

3.6. Irtisanoutuminen

Iltapäivätoimintapaikan irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti käyttäen muutoslomaketta. Mikäli myönnettyä toimintapaikkaa ei vastaanoteta, irtisanomisaika on viikko viranhaltijapäätöksen vastaanottamisesta. Lapselle myönnetty iltapäivätoiminnan paikka on toimintapaikkakohtainen eikä se siirry toimintapaikasta toiseen oppilaan mukana esimerkiksi perheen muuttaessa.

3.7. Ryhmärakenne

Ryhmäkoon määrittämiseen vaikuttavat ryhmän toimintaympäristö ja oppilaiden erityiset kehitykseen sekä terveyteen liittyvät tarpeet. Palveluntuottaja määrittää em. seikat huomioon ottaen toimintapaikalle ryhmäkoon siten, että yhtä kelpoisuusehdot täyttävää ohjaajaa kohden on maksimissaan 10 yleisopetuksen oppilasta (alarajaa ei määritellä), erityisentuen oppilaalle varataan kaksi oppilaspaikkaa. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla toteutetaan samoja järjestämisen periaatteita kuin yleisopetuksen oppilaille, ryhmään sijoittamisessa huomioidaan kerholaisen ikä ja kehitysvaihe.

3.8. Tapaturmavakuutus

Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksutonta. Palveluntuottaja huolehtii aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvan kerholaisen vakuuttamisesta.

3.9. Välipala

Perusopetuslain 8a luvun 48 d § mukaan iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on oikeus välipalaan opintososiaalisena etuna. Päivittäin tarjottava välipala on vaihteleva ja täysipainoinen. Välipala nautitaan kiireettömästi, hyviä tapoja noudattaen. Välipalaa itse valmistavilla tulee olla voimassa oleva hygieniapassi. Välipalan tilaamista / valmistamista varten huoltajia veloitetaan riittävän ajoissa ilmoittamaan iltapäiväkerholaisen läsnäolopäivät.

4. Toimintaan hakeminen

Perusopetuslain mukaisesti aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää klo 6.45 - 17.00 välillä. Toimintaa järjestetään koulupäivinä. Aamutoiminta aika on klo 6.45 – 10.00 sekä iltapäivätoiminnan päivittäinen toiminta-aika on klo 11.00–17.00 välillä. Ensimmäisen luokan kerholaiset haetaan koululta pehmeän laskun ajan.

Haku aika aamu- ja iltapäivätoimintaan on kouluun ilmoittautumisen yhteydessä keväällä.

Hakuajasta informoidaan varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluissa

kouluilla sekä Sotkamon kunnan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kotisivuilla.

Toimintaan hakemisesta tiedotetaan Wilmassa. Toimintaan voi hakea myös keskentoimintakauden.

Hakuajan päättymisen jälkeen hakemukset palautetaan palveluntuottajalle ja ne käsitellään saapumisjärjestyksessä. Aamu- tai iltapäivätoiminnan paikka ei siirry seuraavalle kaudelle, vaan toimintaan haetaan aina lukuvuodeksi kerrallaan.

5. Toimintaan ottaminen

Otettaessa kerholaisia aamu- ja iltapäivätoimintaan heihin sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta tehdään hallinnollinen päätös, jonka tekee nuorisotoimenjohtaja tai Salmelan rehtori. Hakuajan päätyttyä nuorisotoimenjohtaja tulee tekemään toimintapaikkakohtaisen yhteenvedon, toimintaan hakeneiden lasten lukumäärästä.

Toimintaan ottamisen periaatteet:

- * lapsen ikä - ensisijainen oikeus on yleisopetuksen 1. – 2 luokkalaiset
- * vanhempien työssäkäynti - huolehtiiko lapsesta kukaan koulun jälkeen iltapäivisin
- * onko lapsella vanhempia sisaruksia kotona koulun jälkeen
- * iltapäivätoiminnan jatkuva tarve
- * lapsen sijoittamista toimintaan voi suositella myös verkostoyhteistyössä oleva taho
- * toimintaa voidaan hyväksyä myös vanhempia lapsia sosiaalisin, kasvatuksellisin ja terveydellisin perustein.
- * Erityistä tukea tarvitseva oppilas pyritään sijoittamaan ryhmärakenteeltaan ja toimintaympäristöltään hänelle parhaiten sopivaan toimintapaikkaan. Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan erityisen tuen tarpeesta hakulomakkeessa ja tiedotteessa ilmoitetulla tavalla. Tietojen viivästyminen voi johtaa siihen, että oppilas siirtyy hakijaksi yleisopetuksen oppilaana.
- * Otetaan huomioon toimintapaikkakohtainen ryhmärakenne ja mahdollisuudet toimintojen eriyttämiseen.
- * Valinta tapahtuu hakuajan päättymisen jälkeen, eikä etuajassa saapuneita hakemuksia voida huomioida.
- * Kriteerien pohjalta samanarvoisten hakemusten kesken voidaan suorittaa arvonta. Valvonnasta vastaa nuorisotoimenjohtaja.
- * Jos ensisijaiseen ryhmään ei mahdu, toissijainen hakutoive huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.
- * Myönnettyjä paikkoja voidaan varata vain yksi kerholaista kohden.
- * Hakuajan päättymisen jälkeen, mutta valintakokouspäivään mennessä tulleet hakemukset otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ja käsitellään saapumisjärjestyksessä hakuaikana tulleiden hakemusten jälkeen. Nuorisotoimi toimittaa koteihin viranhaltijapäätökset toimintaan ottamisesta toukokuun loppuun mennessä.

6 Kuljetukset

Vanhemmat vastaavat aamupäivätoimintaan hyväksytyjen lapsen kuljettamisesta aamuisin toimintapisteeseen. Sotkamon kunta järjestää tarvittaessa kuljetuksen koululta toimintapisteeseen. Vanhemmat vastaavat lapsen noutamisesta toimipaikasta kotiin. Poikkeuksena kehitysvammalain piiriin kuuluvat Salmelan koulun oppilaat, joihin sovelletaan Kainuun maakunta kuntayhtymän sosiaali- ja terveyslautakunnan päätökseen 8.12.2010 336§.

7. Henkilöstö

7.1. Kelpoisuusehdot

Lasten kanssa työskentelevän ohjaajan tulee esittää rikosrekisterilain 6 § ja 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote työnantajalleen. Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8a luvussa tarkoitettujen aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusehdoista. Kelpoisia aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajiksi ovat erilaisten harrastusten ja muun vapaa-ajan toiminnan ohjaajat sekä lasten hoitoon ja kasvatukseen perehtyneet henkilöt.

Kelpoisuusvaatimuksena esimerkiksi: soveltuva korkeakoulututkinto (esim. sosionomi AMK)

- ammatillinen perustutkinto tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot
- näyttötutkintona suoritettava ammattitutkinto

7.2. Täydennyskoulutus

Ohjaajille pyritään järjestämään täydennyskoulutusta kaksi kertaa vuodessa yhteistyössä alueellisen kehittämisverkoston, palveluntuottajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Elokuussa koordinaattori järjestää perehdyttämiskoulutuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan ajankohtaisista asioista. Ohjaajien koulutuksista johtuvia poikkeuksellisia toimintapäiviä iltapäivätoiminnassa voi lukukauden aikana olla 1-2. Sijaisjärjestelyistä on sovittu. Työntekijöillä on mahdollisuus, oikeus ja velvollisuus osallistua koulutukseen. Työntekijöiden jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehditaan työnohjauksen kautta.

8. Erityistä tukea tarvitseva oppilas aamu- ja/tai iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan yleistä tavoitteita ja sisältöjä myös niiden oppilaiden kohdalla, joilla on erityisen tuen päätös. Toimintaan otettaessa tarkastellaan koko ryhmän toimivuutta ja oppilaan mahdollisuuksia toimia ryhmässä. Erityistä tukea tarvitsevan oppialan toimintapaikka pyritään järjestämään tarvelähtöisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, kuinka oppilaan erityiseen tukeen, kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet huomioidaan ja ne kirjataan ennen toiminnan alkamista.

8.1 Vaativan erityistä tukea tarvitseva lapsi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan pääasiallisesti kunnan yleistä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa sekä sitä järjestetään perusopetuslain (628/1998) mukaisesti. Vaativan erityisen tuen aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen tapahtuu palvelusuunnitelman ja erityishuolto- ohjelman perusteella. Oppilailla tulee olla voimassa oleva erityishuolto-ohjelma ja siinä maininta aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteena on tarjota vaativan erityisen tuen oppilaille koulutyöskentelyn vastapainoksi virikkeellistä ja ohjattua toimintaa ammattitaitoisen henkilökunnan ohjauksessa. Tämän toiminnan tulee tukea opetuksellisten ja kasvatuksellisten tavoitteiden saavuttamista ottamalla ne huomioon sekä tavoitteiden asettelussa, toiminnan suunnittelussa kuin itse toiminnassakin.

Toiminnan yleisenä ja yhteisenä tehtävänä on edistää oppilaiden persoonallisuuden kaikenpuolista kehittymistä sekä tukea niiden valmiuksien saavuttamista, jotka mahdollistavat oppilaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun. Vaativaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille on tärkeää taata myös se tuki ja ne apuvälineet, joita he osallistuakseen ja kehittyäkseen tarvitsevat. Toiminnassa ja arjessa korostuu moniammatillinen yhteistyö eri terapeuttien ja kuntouttavien tahojen kanssa. Toteutuksessa keskeistä on myös vammaispalvelulain hengen mukainen toiminta.

Toiminnan koordinointi

Vaativan erityisen tuen aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinointi tapahtuu yhteistyössä Salmelan koulun ja vammaispalveluiden kanssa.

Toiminnan järjestämisen periaatteet

Vaativan erityisen tuen ryhmien osalta mahdollisuus aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistumiseen tarjotaan kaikille oppilaille, joilla on voimassa oleva erityishuolto-ohjelma ja siinä maininta aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Toimintaa järjestetään ryhmien omissa tiloissa, jotka sijaitsevat Salmelan koululla. Toimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin klo 7-16.45 välisenä aikana. Oppilaiden osallistumisaika aamu- ja iltapäivätoimintaan määrittyy lähtökohtaisesti

vanhempien työaikojen mukaisesti. Mikäli työajoissa tapahtuu muutoksia, tulee huoltajien ilmoittaa siitä viipymättä hoitopaikkaan. Aamupäivätoiminnassa mukana oleville tarjotaan aamupalaa tapauskohtaisesti tarpeen mukaan.

Hakeminen

Vaativan erityisen tuen aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan keväisin samalla aikataululla ja lomakkeilla kuin yleiseenkin koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan. Ensisijaisesti hakeminen tapahtuu Wilman kautta. Tarvittaessa hakulomakkeita saa nuorisotoimistosta, kouluilta ja iltapäivätoimipaikoista sekä kunnan nettisivulta. Huoltajien tulee vahvistaa aamu- ja iltapäivätoiminnantarve koululle heinäkuun loppuun mennessä.

Hoitoaikojen ilmoittaminen

Huoltajien tulee ilmoittaa seuraavan viikon hoitoajat edellisen viikon maanantaihin klo 12 mennessä. Hoidontarpeen peruuntumisesta tai muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hoitopaikkaan.

Maksut

Vaativan erityisen tuen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen on ollut perheille maksutonta kehitysvammahuoltolain nojalla, mikäli oppilaalla on voimassa oleva erityishuolto-ohjelma ja siinä maininta aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Henkilöstö

Ryhmässä toiminnan ohjauksesta ja suunnittelusta vastaa sama henkilöstö, joka ohjaa oppilaita myös koulupäivän aikana.

9. Toimintapaikkakohtainen suunnitelma

Toimintapaikkakohtainen toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain Sotkamon kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman pohjalta. Kohdassa 2 luetellut koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet kirjataan toimintapaikkakohtaiseen toimintasuunnitelmaan ja siihen on kirjattu miten tavoitteisiin ko. ryhmässä päästään. Toimintapaikkakohtainen toimintasuunnitelma saatetaan huoltajan ja aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorin tietoon lukuvuoden alussa. Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti toiminnalle on ominaista monipuolisuus, laadun varmistaminen, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Aamu- ja iltapäivätoiminta on ryhmätoimintaa, ja ryhmää ohjaavat säännöt ja arvot muovaavat osaltaan lasten sosiaalista kasvua. Tavoitteena on tarjota lapsille heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuus lepoon ja itsekseen olemiseen. Toimintasuunnitelman sisältö tulee suunnitella siten, että siitä muodostuu ehyt ja monipuolinen kokonaisuus. Toiminnan tulee tarjota sosiaalista vuorovaikutusta, esteettisiä kokemuksia, liikuntaa ja ulkoilua. Rentoutuminen, lepo ja mahdollisuus omaan toimintaan kuuluvat niin ikään aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältöön. Sisältöä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan sisältöä voivat olla erilaiset aihepiirit, tai sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin (liikunta, kädentaidot, kielellinen, kuvallinen ilmaisu, musiikki ja arkiaskareet).

9.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö

Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa on määritellyt yleiset tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja luoda perusta hyvälle kasvuille. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä mukana olevia. Työskentelytavat ja toimintaympäristö valitaan monipuolisesti niin, että ne tukevat lapsen itsetuntoa ja omatoimista kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä.

Toiminnan tulee olla suunnitelmallista ja siihen tulee sisältyä viikoittain ohjattua toimintaa teemojen mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista ryhmän koon, lasten ikätason ja erityistarpeiden mukaan.

- *Leikki ja vuorovaikutus*
- *Liikunta ja ulkoilu*
- *Ruokailu ja lepo*
- *Kulttuuri ja perinteet*
- *Käden taidot ja askartelu*
- *Kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu*
- *Arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa*

9.1.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Aamu ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Kodin, koulun ja toiminnan toteuttajan välisen yhteistyön tarkoitus on jäsenyä luontevaksi osaksi aamu- ja iltapäivätoimintaa. Päämääränä on luoda kasvu ympäristö, joka edistää lapsen ja nuoren suotuisaa kehitystä.

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen ja nuoren kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on vastuu lapsen ja nuoren kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä, jossa korostuu yhteinen vastuu ja mielenkiinto lapsen ja nuoren kehityksestä. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo myös pohjan kohdata mahdollisia ongelmatilanteita.

Eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen tarkoituksena on lisätä lapsen ja nuoren tuntemusta ja näin edesauttaa heidän tarpeidensa tunnistamista. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta ja nuorta koskevien asioiden hoidossa. Toiminnan suunnittelussa tulee olla yhteistyössä kotien ja koulujen kanssa.

9.1.2. Tunne- elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lapsen ja nuoren tunne-elämän tukeminen. Tavoitteena on, että jokainen kokee olevansa hyväksytty ja arvostettu omana itsenään. Lasta ja nuorta ohjataan ilmaisemaan erilaisia tunteita ja oppimaan niiden säätelyä.

Tavoitteena on löytää persoonallisuuden kasvua tukevia vapaa-ajan harrastuksia. Itsetunnon kehityksen kannalta on tärkeää, että osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia korostetaan. Lapsen ja nuoren perusteltu rohkaisu ja kiittäminen tukevat itsetunnon kehitystä ja luottamuksen syntymistä omiin taitoihin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvu ympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. Ihmissuhteiden pysyvyys edistää niin lapsen ja nuoren kokemusta turvallisuudesta kuin ohjaajan mahdollisuutta tukea hänen kehitystään.

Tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä tuetaan myös edistämällä lasten ja nuorten yhteistoimintaa. Toiminnan tarjoamien toverisuhteiden kautta opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja kuten vastavuoroisuutta sekä tunteiden ilmaisua ja säätelyä. Lapsi ja nuori tarvitsevat toveripiirin hyväksyntää ja tunteen omaan ryhmään kuulumisesta. Ryhmässä omaksutut asenteet ja

säännöt muovaavat myös tulevaa sosiaalista käyttäytymistä. Ryhmä mahdollistaa lasten keskinäisen kulttuurin syntyminen ja heidän tarpeistaan lähtevän tekemisen muotoutumisen

Yhteisten sääntöjen ja rajojen tarkoituksena on antaa lapselle ja nuorelle kokemus turvallisuudesta ja välittämisestä. Yhdessä tehtyjen sopimusten avulla lapsella on mahdollisuus oppia hallitsemaan tunteitaan sekä hyväksymään myös toisten oikeudet. Lapsen tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun.

9.1.3. Eettisen kasvun tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen eettistä kasvua. Toiminnan eettisenä lähtökohdista ovat perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet. Aamu- ja iltapäivätoiminta edistää lasten ja nuorten yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemista, turvallisessa ilmapiirissä osana terveellisiä elämäntapoja unohtamatta kainuulaisia juuria ja ekologisuutta.

Lapsille tarjotaan suvaitsevainen ja yhdenvertainen ilmapiiri kasvaa yhdessä eri toimijoiden kanssa. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistyksen kokemuksia esteettisiä kokemuksia ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista. Lapset opetetaan huomioimaan arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntavat.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsi ja nuori nähdään arvokkaana yksilönä, joka on ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullinen, eettisessä ajattelussaan ja tunteiden säätelyssä aikuisen ohjausta tarvitseva sekä vuorovaikutustaidoissaan jatkuvasti oppiva ja kehittyvä. Eettisen kasvun tukemisessa on tärkeää erityisesti aikuisen antama käyttäytymisen malli, keskinäiset vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat oikean ja väärän eettiset kysymykset.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee kiinnittää lapsen ja nuoren huomiota vastuuseen

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman käyttäytymisen aiheuttamista seurauksista ja tunteista sekä itselle että toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä sopimuksista ja annettujen ohjeiden noudattamisesta
- suhtautumisesta ympäristöön ja luontoon

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on yhteisöllinen ilmapiiri, joka heijastaa eettisen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon arvoja. Lasta ja nuorta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ristiriitatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja rakentavasti. Eettisen kasvun tukemisessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen tarjoamia mahdollisuuksia ja toiminnallisuutta.

9.1.4. Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen.

Lapselle ja nuorelle tulee antaa mahdollisuus itse osallistua toiminnan suunnitteluun sekä tulla kuulluksi. Toiminnassa tulee luoda tilanteita, jotka lisäävät lapsen ja nuoren osallisuuden

kokemuksia. Tärkeää on edistää erityistä tukea tarvitsevien sekä eri kulttuureista tulevien lasten ja nuorten osallisuuden toteutumista.

Aamu ja iltapäivätoiminnalla pyritään lisäämään tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet otetaan huomioon.

Osallisuus ja tasa-arvo ennaltaehkäisevät syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymisvaara havaitaan mahdollisimman varhain ja että lapsen ja nuoren tukemiseen ja tarvittavan tuen järjestämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

9.1.5. Sisällölliset painotukset

Toiminnan sisällöt suunnitellaan monipuolisiksi ja virkkeitä antaviksi. Sisältöjä suunniteltaessa kiinnitetään huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin.

1. Leikki ja vuorovaikutus

Aamu- ja iltapäiväkerhossa kiinnitetään huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin.

2. Terveelliset elämäntavat

Liikkuminen ja ulkoilu sekä levähtäminen ja ruokailu ovat tärkeä osa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Lapsia ohjataan terveelliseen ateriarytmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokatapoihin kiireettömässä ympäristössä. Sotkamolaisten lasten ja nuorten ohjaaminen osaksi ”liikunnasta kansalaistaito” -projektia.

3. Kulttuuri ja perinteet

Vahvistetaan lasten omaa identiteettiä ja omien juurien tuntemista. Tarjotaan lapselle mahdollisuus kasvattaa sotkamolaiset juuret. Tutustutaan suomalaiseen ja muihin kulttuuritaustoihin ja niihin liittyviin perinteisiin laulujen, leikkien ja juhlien avulla.

4. Käden taidot ja askartelu sekä draamallinen ilmaisu

Lapsille tarjotaan mahdollisuus omien motoristen taitojen kehittämiseen sekä luovaan ilmaisuun. Vahvistetaan lapsen sopeutumista ryhmään sekä oman identiteetin kasvua turvallisessa ympäristössä. Toiminta tarjoaa lapselle mahdollisuuden oman harrasteen löytymiseen. Koulun kerhotoimintaan ja taiteen perusopetukseen osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

5. Digitaalinen maailma

Ohjaajat ja lapset yhdessä tutustuvat ja käyvät läpi sekä opettelevat turvallisen digitaalisen käyttäytymisen säännöt. Sotkamon kunnan opetustyö on siirtynyt digitaaliseen Google cafe ympäristöön jota hyödynnetään myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

10. Yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laki velvoittaa kunnan olemaan yhteistyössä kotien, koulujen ja aamu- ja iltapäivätoimintaa tuottavien tahojen kesken. Eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen tarkoituksena on lisätä kerholaisen tarpeiden tunnistamista. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa. Toiminnan onnistumisen kannalta on tärkeää, että lasten ja huoltajien toiveet toiminnan sisällöstä otetaan huomioon mahdollisuuksien

mukaan. Vuorovaikutuksellisten suhteiden ja rakentavan yhteistyön merkitys on erityisen tärkeä lasten sekä heidän perheidensä kanssa tehtävässä työssä. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta tekee yhteistyötä eri kunnallisten hallintokuntien sekä eri toimijoiden kanssa.

Tavoitteena on tukea lasta ja hänen perheensä arkea sekä tuoda esiin erilaisia tukitoimia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa pyritään mahdollisimman laajaan moniammatilliseen yhteistyöhön lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi.

10.1. Yhteistyö kodin kanssa

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin kasvatustyötä ja sen vuoksi toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä. Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Yhteistyölle tulee luoda selkeät yhteistyömallit ja – rakenteet. Toiminnan sisällöistä ja toimintaperiaatteista tiedotetaan huoltajia toimintakauden aikana. Poikkeuksellisista toiminta-ajoista pyritään tiedotamaan huoltajia vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin. Perheiden kanssa tulee sopia kirjallisesti turvallisuus- ja vastuukysymyksistä esim. kotiinlähden osalta.

10.2. Yhteistyö koulun kanssa

Toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä koulun kanssa, tavoitteena on tiivistää yhteistyötä lapsen parhaaksi. Koko koulun henkilökuntaa tulee informoida koululla järjestettävästä iltapäivätoiminnasta. Iltapäivätoiminnan ohjaajien, oppilaiden, opettajien sekä koulun muun henkilöstön välisellä yhteistyöllä luodaan rakenteet toimivalle ja säännölliselle yhteistyölle sekä yhteiselle toimintakulttuurille.

Aamu- ja iltapäivätoiminta huomioidaan koulun opetussuunnitelmassa. Iltapäivätoiminnan ohjaajat ja opettajat informoivat toisiaan koulutyössä ja iltapäivätoiminnassa tapahtuvista muutoksista esim. retkistä, tukiovetustunneista jne.

Koulunoppilashuollon tehtävänä on huolehtia oppilaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun oppilashuolto toimivat keskenään luontevassa vuorovaikutuksessa. Toimintapisteen vastaavaohjaaja voi huoltajan suostumuksella sekä oppilashuollon toivomuksesta osallistua tarvittaessa oppilashuollon palavereihin ja henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan/ tarkistamiseen.

Iltapäivätoimintaan osallistuva oppilas voi osallistua myös koulun kerhotoimintaan.

Osallistumisen käytännöistä ja vastuista siirtymä- ja toiminta-ajalta sovitaan yhteistyössä koulun, palveluntuottajan ja huoltajan kanssa.

10.3. Muut yhteistyötahot

Perusopetuksen opettajat, varhaiskasvatuksen henkilöstö ja sosiaalitoimen sosiaalityöntekijät avustavat lasten aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisessa ja toimintaan liittyvissä asioissa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakennetaan jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa. Sotkamon aamu- ja iltapäivätoiminnassa voivat olla myös esikoululaiset varhaiskasvatuksen kanssa tehtävällä sopimuksella.

11. Toiminnasta tiedottaminen

Nuorisotoimi tiedottaa Sotkamon kunnan järjestämästä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Tietoa iltapäivätoiminnasta, toimintapaikoista, niihin hakeutumisesta sekä valintaperusteista löytyy Sotkamon kunnan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kotisivuilta (Sotkamon kunta => sivistyspalvelut => nuorisotoimi => iltapäivätoiminta).

Koulut tiedottavat omalla alueellaan järjestettävästä aamu- ja iltapäivätoiminnasta mm. koulutulokkaiden tilaisuuksissa ja Wilmassa.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti esioppilaiden huoltajille tiedotetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja toimintaan hakemisesta myös varhaiskasvatuksen toimesta. Lisätietoja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta löytyy internetistä osoitteista www.apip.fi ja www.edu.fi.

12. Toiminnan seuranta ja tilastointi

Perusopetuslain 8 a luvun 48 c § mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa, sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata toiminnan tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen..

Toiminnan laadun seuranta kuuluu koordinoititaholle. Lakisääteisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutumisesta raportoidaan sivistystoimenkunnalle vuosittain. Raportissa selvitetään toimintaan osallistuneiden oppilaiden määrän kehitys, toiminnan talous, sisältö, yhteistyö, laadun arviointi ja muut keskeiset asiat.

Nuorisotoimi kerää kaikilta palveluntuottajilta 20.9. tilanteen mukaiset toiminnassa mukana olevien oppilaiden lukumäärät. Tilastotiedot kootaan tilastokeskuksen kuntalomakkeelle. Toimintaan osallistuvien oppilaiden ja ryhmien määrä luovat perustan lakisääteisen iltapäivätoiminnan kuntakohtaisen valtiosuuden määräytymiseen. Nuorisotoimi vastaa perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tilastoinnista. Tilastoinnin avulla seurataan mm. toiminnan määrällistä riittävyttä. Palveluntuottaja laatii omasta toiminnastaan suunnitelmat, arvioinnit ja käyttäjätilastot. Nuorisotoimenjohtaja kokoaa tilastot ja mahdolliset arvioinnit toiminnan kehittämiseksi ja yhtenäistämiseksi.

13. Tulevaisuuden haasteet

- toiminnan rakenteelliset muutokset kehittäminen
- toiminnan siirtyminen perusopetuksen alaisuuteen
- yhteistyö kodin ja koulun kanssa
- erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden iltapäivätoiminta
- moniammatillinen yhteistyö

Elokuu 2021

Viikko 32 ILTTI TUTUKSI Koulut alkaa tiistaina 10.8.

Kaikki on jännää ja ihmeellistä, kaikkia jännittää uuden alku.

Yhdessä teemme iltistämme parhaan ja mukavan. Läpi käymme iltin sääntöjä ja käytäntöjä.

Päivärytmi tutuksi.

Askartelu: Tehdään sääntötaulu yhdessä lasten kanssa

Liikunta: Tutustumisleikit

Esim. https://nuorisoseurat.fi/wp-content/uploads/2019/11/knoppi_leikkiopas-final.pdf

nuorisoseurat.fi sivusto muutenkin hyvä lisä

Viikko 33 OMA ILTTI

Askartelu: naulakkomerkit,

synttäri siili <https://fi.pinterest.com/pin/302093087495439958/>

Liikunta: ryhmäytymispelit/leikit jatkuvat, joukkuepelit, paripelit

Esim. https://liikkuvakoulu.fi/sites/default/files/liikuntaleikkikirja-66_leikkia_opetukseen.pdf

Viikko 34 METSÄ JA LUONTO

Tutustutaan lähiympäristöön ja kerätään materiaalia askarteluja varten. Ehkäpä poimimme mustikoita ja puolukoita piirakkaa varten.

Askartelu: risumökki, taulut luonnonmateriaaleista,

Oma kuva <https://fi.pinterest.com/pin/531143349787537732/>

Voidaan luoda yhdessä luontotaidetta

<https://fi.pinterest.com/elinajuntunen/luontotaide/>

Liikunta: Leikit metsässä, puolukoiden ja mustikoiden poiminta, luontopolku

Retki: kodalle/luontoon

Leivonta: marjapiirakka <https://www.kotikokki.net/reseptit/nayta/13868/Helppo%20marjapiirakka/>

Elokuva: kerran kuukaudessa

Syyskuu 2021 (35,36,38,39)

Teemana: Metsän peikot, haltijat ja keijut

Syksyn värianti ja syksyn maut

Askartelu: Rakennetaan peikko-, haltija- ja keijukylät. Materiaali kerätään luonnosta! (keppejä, risuja, käpyjä yms.)
Asumukset: laavut, majat ja mökit

Kerätään luonnosta: Mustikoita, puolukoita ja sieniä.

Retki metsään: Peikkoteema tehtävät/rata

Leivonta: Marjapiirakat, sienipiirakat yms.

Elokuvapäivä: Katsotaan jokin kiva metsän tarina elokuva.

Elokvat: esim. Peikoista, haltioista tai keijuista.

Elokuvaan voi keksiä jotakin etxtra kivaa juttua.

Lokakuu 2021

Viikko 40 Väriviikko

Syksyn ruska parhaimmillaan tai jo mennyt. Puhutaan luonnon eri väreistä.

Voidaan nimetä jokaiselle päivälle eri väri, jonka mukaan toivotaan lasten pukeutuvan.

Askartelu: tutustutaan vastaväreihin ja tehdään esim. Vesiväreillä työ, jossa käytetään vain vasta värejä. Voidaan opetella kuinka eri värit syntyvät värejä sekoittamalla. (liitteessä askartelu ideoita)

Erilaisin maalaustekniikoita: <https://taidekoti.com/2016/03/15-vinkkia-vesivarimaalaukseen/>

Liikunta: Leikkivarjoleikkejä, värileikkejä: <https://peda.net/jyvaskyla/kielisuihkutus/kjm/kaikille-kielille/pjl/v%C3%A4rileikit>

Musiikki: Värilauluja:

<https://www.youtube.com/watch?v=e4JULcFMsuM>

<https://www.youtube.com/watch?v=ayj7RaWBW1w>

Retki: Ruskaretki vaikkapa makkaran paistoon kodalle/laavulle.

Leivonta: porkkanapiirakka <https://www.kotikokki.net/reseptit/nayta/437137/porkkanapiirakka/>

Viikko 41 Pimeä

Jutellaan lasten kanssa pimenevistä illoista ja heijastimen merkityksestä. Heijastimen tehoa voi testata lasten kanssa esim. Pimeässä salissa kaksi henkilöä kävelee niin että toisella ei ole heijastinta/heijastinliiviä ja toisella on. Lisäksi aiheeksi voi ottaa myös pimeän pelon.

Lapsi pelkää pimeää

Pimeässä lapsi on epävarma, koska silloin ei näe yhtä hyvin kuin päivällä, ja se, mitä näkee, näyttää erilaiselta. Nukkuessaan lapsi työstää edellisen päivän tapahtumia, tunnelmia ja tunteita.

Tutkikaa yhdessä pimeää, jolloin se muuttuu vähemmän pelottavaksi.

Helpota lapsen pimeän pelkoa ja tutki yhdessä lapsen kanssa:

- Millaisia varjoja tavarat saavat aikaan hämärässä huoneessa?

- Miltä kasvot näyttävät, kun niitä valaisee taskulampulla eri kulmista?
- Miltä huone ja komerot näyttävät valot päällä ja ilman niitä?
- Millaisia ääniä makuuhuoneeseen saattaa kuulua, kun lapsi odottelee unta?
- Mitä kivoja puolia pimeällä voi olla? Siellä voi esittää vaikka varjoteatteria.

Askartelu: Lasilyhtyjä, omat heijastimet (liitteessä askartelu ideoita)

Liikunnassa: pimeähippa, sokkosta, taskulamppurata, pimeäseikkailu taskulampuilla

Viikko 42 SYYSLOMA

Viikko 43 Musisointiviikko

Puhutaan musiikin merkityksestä, millaisia tunteita se ihmisissä herättää. Musiikilla leikitään, kokeillaan ja improvisoidaan. Lasten kanssa voi havainnoida äänen tasoa, kestoa, voimaa ja sointivärejä musiikkituokiolla.

Askartelu: omat soittimet, musiikkimaalausta (liitteessä askartelu ideoita)

Liikunnassa: musiikkiliikuntaleikkejä ja musiikkirentoutus

Musiikki: Soitetaan itse tekemillä soittimilla ja lauletaan. Lapset voivat muodostaa leikkimielisen bändin, jonka kanssa valmistelevat esiintymisen muille.

Kuukauden viimeisenä perjantaina katsotaan elokuva.

Kuukauden tavoite: Erialaisten tunne- ja aistitilojen tuntemus

Marraskuu 2021

Viikko 44 Sadonkorjuu

Leivän, rieskan tai muun leipominen lasten kanssa.

Suunnitellaan lasten kanssa mitä leivotaan, etsitään ohje, katsotaan tarvittavat ainekset, välineet ja valitaan leipurit.

<https://www.kotikokki.net/reseptit/nayta/548706/Kaurainen%20vehn%C3%A4leip%C3%A4%20ilman%20hiivaa/>

Vaihtoehtona syksyn sadon maistiaisina, kermaviilidipin kanssa.

Keskustellaan mitä ne ovat, mikä oli parasta ja mistä ei niin tykännyt.

Viikko 45 Isänpäivä

Ihanat, Isoisät, Ukit ja Isät.

Puhutaan erilaisista isistä, mistä tykkävät, mitä tykkävät tehdä ja mikä Isissä on parasta.

Askarteluna kortti <https://fi.pinterest.com/liisaraatikaine/is%C3%A4np%C3%A4iv%C3%A4-askartelu/> ja avaimenperä (hamahelmistä, helmistä).

Isälle ylläri hoivalahjakortti lapselta esim. hierontaa, hipsutusta, pikku tehtävä, yhteistä aikaa... jne

Viikko 46 Lapsen oikeuksien päivä

Toiminnallista materiaalia ja mukavaa tekemistä koko viikolle (alla linkki):

Askartelu

Ryhmätehtävät

Liikunta- ja ulkoilutehtävät

Muut tehtävät

Yksittäiset tehtävät

- Viikkohaaste
- Tietovisa
- Etsi ruudukosta
- Värityskuvat

Materiaalipaketin tehtävien tueksi

- Kirjepohja (kirje tulevaisuuden itselle)
- Adjektiivilistaus (tulevaisuustori)
- Tähdet (tulevaisuustähdet/tähtikartta)

<https://www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2020/09/Materiaalipaketti-vapaa-aikaan-ja-harrastustoimintaan-2020.pdf>

Viikko 47 1. Adventti, nöyryys

Joulun valmistautuminen alkaa.

Pohditaan, miten me lapset ja aikuiset valmistaudumme? Kuinka voimme ilahduttaa läheisiä? Voisimmeko tehdä viikon jokaisena päivänä jotain hyvää ja ilahduttavaa? (koulussa, kotona, IP:ssä, kylässä tai siellä missä ikinä me käymmekään.)

Mitä nöyryys tarkoittaa?

nöyryys

Älykästä itsekunnioitusta, jossa henkilö ei ajattele itsestään liikoja, mutta ei vähättele taitojaan. Ilmenee rohkeutena kokeilla uutta. Kestää onnistumisia ylpistymättä ja epäonnistumisia lannistumatta.

Askarrellaan kynttilät ikkunaan.

Joulukuu 2021

Viikko 48 Itsenäisyyspäivä (6.12. maanantai)

- Joulukuusen tuonti iltiin ja koristelu.
- Joulukalenterin aukaisu alkaa. Aakkosjärjestyksessä tai arpomalla luukun aukaisija.
- Betoniaskartelua: tuikku/kynttiläkuppi, jugurttipurkkiin tai muuhun kosteutta kestäväään

astiaan valetaan betonimassa, painetaan tuikku/kynttilä massaan ja annetaan kuivua. Maalataan ja koristellaan kuivunut kuppi.

<https://fi.pinterest.com/pin/424464333616895558/>

<https://fi.pinterest.com/pin/457819118369439755/>

Viikko 49 Suomalaisen musiikin päivä (8.12. keskiviikko)

- Perinteiset joululaulut, lauluja kuunnellessa pidetään leikkimielinen kilpailu: mikä laulun nimi?
- Askartelussa joulusukan teko ommellen ja koristelu. Materiaali huopa/kangas.

Pohditaan miten joululaulut ovat muuttuneet vuosien saatossa. Mietitään miksi, joku laulu on surullinen ja joku on taas iloinen. Mikä on sinun lempi joululaulu?

Viikko 50 Pikujoulut ja leivonta

- Tortut ja piparit ja voi mieltä korvaavia leivonnaisia jos joku ei tykkää periteisistä.

<https://www.valio.fi/reseptit/jouluinen-tiikerikakku/>

<https://www.valio.fi/reseptit/joulumokkapalat/>

- Askartelussa ikkunasiluetti tai varjokuva

<https://fi.pinterest.com/pin/548313323387719223/>

<https://fi.pinterest.com/pin/368802656959975079/>

Ilttien siivousta: laatikot ja hyllyt. Lasten askartelut, piirrookset ja väritykset kotiin.

Viikko 51 Elokuva (20.12. maanantai)

Keskustellaan erilaisista joulun ajan viettotavoista. Voisi etsiä myös vanhan ajan kuvia miten joulua on vietetty tai miten erimaissa/kulttuurissa vietetään joulua. Ja kysellään mitä tarkoittaa itsenäisyys tänä päivänä Suomessa?

- Jouluisia ristikoita, tehtäviä ja värityskuvia.

<https://fi.pinterest.com/pin/12314598971581047/>

<https://fi.pinterest.com/pin/458241330837701876/>

- Jouluinen elokuva

Tässä kuussa lauletaan ja leikitään tonttuleikkejä niin salissa kuin ulkona.

Tammikuu 2022

Viikko 2 UUSI VUOSI

Uusi vuosi ja uudet kujeet =)

Lomat on lusuettu. Koulut alkaa maanantaina 10.1

Joulu poissa siivotaan ja loma kuulumisia vaihdellaan. Uusia leluja ihastellaan. Oman lelun viikko.

Askartelu: revontulet

<https://puuhatarhavalasvaara.wordpress.com/2017/01/14/revontulet/>

Musiikki: revontulitanssi

Viikko 3 PAKKANEN JA JÄÄ

Keskustellaan pukeutumisesta, tammikuu on pakkaskuu. Muista pukeutua lämpimästi.

Askartelu: jäätimantit/jääkoristeet

<https://www.kodinkuvalehti.fi/artikkeli/tee-itse/askartelu/nama-jaakoristeet-ovat-kauniita-kuin-karamellit-5-helppoa-ohjetta>

Suolamaalaus/ kelmumaalaus

<https://taidekoti.com/2017/01/kelmumaalaus/>

Liikunta: luistelu, pakkanen ja aurinko -hippa, kuka pelkää jäämiestä

Musiikki: talvilaulut esim. Rati riti rallaa

Viikko 4 LUMI

Lumessa on ihanaa touhuta ja peuhata. Lumi on puhtaan valkoista pumpulia.

Tutkitaan ja sulatetaan lunta.

Askartelu: lumihiihtaleet, lumiukot, lumen maalaus

<http://joulumama.blogspot.com/2020/11/tee-itse-lumiukko-lumihiihtale.html>

Liikunta: mäenlasku, lumihankifutis, labyrintit lumihankeen

Talviaiheinen elokuva

Helmikuu 2022 (vk 5,6,7,8)

Teemana: Ystävyys ja laskiainen

Askartelu: Ystävänpäiväkortit, ystävyys kupit/sydämet, ystävästä kädet: adjektiiveja käsiin.

Ystävänpäivä rannekkeet.

Liikunta: viimeinen pari uunista ulos.

(ystävänpäivä parit valitaan esim. onginnalla.)

(parit voivat olla yhdessä naruilla sidottuna).

Pelit: Mitä tiedät ystävästäni? vettä kengässä.

Ystävyiden huone: Huone koristellaan ja laitetaan kivaksi. Sydämiä, kankaita yms. (huoneessa voi olla tehtäviä parille: pakohuonetyylisesti: etsi adjektiiveja yms.)

Ystävänpäivä billeet! Nyyttäri periaatteella

(Ystävyyspelejä, leikkejä).

Ystävänpäivä leivokset: sydämet

Elokuvapäivä: (esim. Vaahteramäen Eemeli)

Laskiaismäki/ rieha= laskiaiseen liittyviä kilpailuja

Kuuma mehu + makkara

Maaliskuu 2022

Viikko 9 Laskiainen

Mäenlaskua ja mukavaa ilakointia ulkona.

Laskiaistietovisa:

https://www.vahvike.fi/sites/default/files/perussivu-pdf/Visailu_Laskiainen_0.pdf

Tuhkakeskiviikko paastonaika alkaa, voi myös luopua jostakin tavarasta, pienistä vaatteista, kiroilusta tai muusta vastaavasta.

TOIMINTA:

Kerää mainoslehtiä, jossa lapsille mieluisia vaatteita/leluja. Lapset käyvät ”ostoksilla” leikaten haluamansa kuvan ja menevät liimaamaan paperille. ”Ostoksilla voi käydä niin kauan kuin paperissa on tilaa.

Lapset esittelevät toisille ”ostoksensa ja kertovat mikä niistä on kaikista rakkain, ohjaaja pyytää sen jälkeen valitsemaan tavaran, josta on luovuttava.

Viikko 10 LOMAVIIKKO**Viikko 11 Kevätpäiväntasaus**

Luonto pingo:

<https://www.google.com/search?source=univ&tbm=isch&q=Luontobingo&sa=X&ved=2ahUKEwjt1cGB-LHwAhVL-yoKHRVhCV4QjkEegQIBhAB&biw=1920&bih=969>

<https://suomenluonto.fi/uutiset/kevatpaivantasaus-oli-entisaajan-ilmapuntari/>

Kevään merkkejä etsimään ja tarkkailemaan.

Kevät askartelu: <https://fi.pinterest.com/katjaylipaavaln/kev%C3%A4t-kes%C3%A4-askartelut/>

Viikko 12 ja 13 Kesäaika

Kysellään lapsilta toiveita viikolle 13, mitä he haluaisivat tehdä.

Kysellään lapsilta, millä tavoin pukeutuminen muuttuu kevättä kohti mentäessä?

Mitä olisi hyvä olla varalta repussa?

Miten huolehditaan kastuneista vaatteista?

Kevät retki luontoon: makkaranpaisto, mäenlaskua, luistelua, jos hanget kestää niin hangilla kävelyä.

Erilaisia pelejä: Polttopalloa, hippaleikkejä, etsi minulle esim. jotain karheaa, sileää, kosketa pehmeää...

Viikko 46. Marraskuulta, hyvää materiaalia käytettäväksi.

<https://www.lapsenoikeudet.fi/wp-content/uploads/2020/09/Materiaalipaketti-vapaa-aikaan-ja-harrastustoimintaan-2020.pdf>

Askartelu: Pääsiäisruoholle astianteko ja istutus. Virpomisvitsojen etsintä.

Huhtikuu 2022**Viikko 14 ja 15 Pääsiäinen, pääsiäisperinteet ja virpominen**

Pääsiäisviikot aloitetaan kertomalla erilaisista

pääsiäisperinteistä. <https://www.youtube.com/watch?v=oAf7skPVyHo> esim.

- mitä on virpominen? [Mitä on virpominen? // Pääsiäisen perinteet](#) tai

[Munamies virpoo](#)

- Tärkeimmät tiedot mämmistä. https://www.youtube.com/watch?v=0MxmZ4m_Ayl
- Pääsiäismunien maalaaminen <https://www.youtube.com/watch?v=cDaTIXFSOL4>

Askartelu: virpomisvitsat, pääsiäismunien maalaus, raeruohekupit, pääsiäispuput ja tiput jne.

Vinkkejä askarteluun: [https://fi.pinterest.com/search/pins/?rs=ac&len=2&q=p%C3%A4%C3%A4si%C3%A4inen%20askartelu%20lapset&eq=p%C3%A4%C3%A4si%C3%A4ine&etslf=2683&term_meta\[\]=p%C3%A4%C3%A4si%C3%A4inen%7Cautocomplete%7C3&term_meta\[\]=askartelu%7Cautocomplete%7C3&term_meta\[\]=lapset%7Cautocomplete%7C3](https://fi.pinterest.com/search/pins/?rs=ac&len=2&q=p%C3%A4%C3%A4si%C3%A4inen%20askartelu%20lapset&eq=p%C3%A4%C3%A4si%C3%A4ine&etslf=2683&term_meta[]=p%C3%A4%C3%A4si%C3%A4inen%7Cautocomplete%7C3&term_meta[]=askartelu%7Cautocomplete%7C3&term_meta[]=lapset%7Cautocomplete%7C3)

Liikunta: Erilaisia liikuntaleikkejä ulos ja sisälle. Liikuntaleikki vinkkejä: <https://www.loimaa.fi/wp-content/uploads/2020/04/Paasisien-liikuntavinkit-pdf.pdf>

Virpomisloruja: <https://varssyja.wordpress.com/virpomisloruja/>

Viikko 16 Mediakasvatus

<https://mediakasvatus.fi/wp-content/uploads/2018/06/Lasten-mediamaailma-pahkinankuoressa-1.pdf>

Mediakasvatus on todella laaja aihe, josta jokainen iltti voi poimia mieleisensä aiheen. Esimerkiksi viikon aikana voi perehtyä lasten netin käyttöön.

7–9-vuotiaiden lasten netinkäyttö on muiden tuottamien sisältöjen lukemista ja katselemista, pelaamista, tiedonhaku, kuvien jakaminen yksityisesti ja kaverikeskusteluihin osallistumista, ja sitä kuvaa viihtyminen, tiedonhaku ja rajattu sosiaalisuus. Nettiä ei vielä juurikaan käytetä ajankohtaisten asioiden ja uutisten seuraamiseen, tai julkiseen keskusteluun esimerkiksi bloggaamalla. Internetiä käytetään eniten älypuhelimella.

Viikon aikana lapset voivat ryhmissä tai pareittain tehdä kännyköillä videoita. Videot voivat olla elokuvia, uutisia, musiikki- tai tanssivideoita tms. Viikon päätteeksi videot esitetään muille.

Askartelussa: Suunnitellaan oma kännykkä tai tabletti

Viikko 17 Vappu

Kerrotaan lapsille, miksi vappua juhlietaan.

Vappu on kevään sekä työvään ja ylioppilaiden juhla. Vappu on myös suomalaisen työn päivä.

Vappukoristeita ovat serpentiinit ja ilmapallot. Iltissä on yleensä vappujuhlat. Silloin lapset pukeutuvat naamiais- asuihin. Vappuna juodaan simaa ja syödään munkkeja ja tippaleipiä.

Vappuna järjestetään usein vappumarsseja. Vappuna kaiken ikäiset ylioppilaat voivat käyttää ylioppilaslakkia.

Mitä Vappuun kuuluu. [Vappuun liittyvä sanasokkelo](#)

Vapputehtäviä: <https://www.varinaitit.fi/wp-content/uploads/2020/04/vapputehtavat.pdf>

Koko vappu viikon teemana voi olla myös SIRKUS, TALENT tai SKETSIHAHMOKISA

Silloin lapset jaetaan alkuviikosta pareiksi tai ryhmiin, joissa he valmistelevat ja harjoittelevat viikon aikana esityksen, joka viikon päätteeksi esitetään samalla kun pidetään Vappujuhlia.

Askartelut: naamarit, huiskat yms. Vappu

askarteluiden videoita: [https://fi.pinterest.com/search/pins/?q=vappu%20askartelut&rs=typed&term_meta\[\]=vappu%7Ctyped&term_meta\[\]=askartelut%7Ctyped](https://fi.pinterest.com/search/pins/?q=vappu%20askartelut&rs=typed&term_meta[]=vappu%7Ctyped&term_meta[]=askartelut%7Ctyped)

Liikunnassa: leikkivarjoleikkejä, tempurata, kaupunkisota jne.

Musiikki: karaoke, Vappuinen levyraati, disko

Vappujuhlien ohjelma ideoita:

- Erilaisia viestejä; ilmapallo selkien takana, pilli pulloon, sukkahousut päässä, jossa tennispallo sukan varressa, jolla kaadetaan limupulloja, tarkkuus heitto/vieritys, kananmunan kuljetus lusikalla jne.
- SpedenSpelit pelejä/leikkejä

Lisää ideoita: <https://fi.pinterest.com/pin/709387378799038095/>

Keväälle luonnon havainnointiin ja metsäretkiin vinkkejä ja toimintaideoita;

https://www.luontokoulut.fi/wp/wp-content/uploads/2020/04/Rastipolku-uusin-17.4_

Toukokuu 2022

Tässä kuussa ulkoillaan paljon, pelataan esim. kuvasuunnistusta, leikitään pihaleikkejä ja piirretään katuliiduilla.

Vk 18 Äitienpäivä 8.5.22

Keskustellaan: Miksi on hyvä muistaa äitejä ja milloin on äitienpäivää alettu juhlia? Millainen on teidän perheen äitien päivä?

Äidille askarrellaan pannunalunen ja kortti.

<https://fi.pinterest.com/pin/48484133476041114/>

<https://fi.pinterest.com/pin/793689134321166201/>

Vk 19 Hyönteishotelli

Kierrätysmateriaalit esim. Peltipurkit, maitopurkit ja heinää, oksia, yms. Purkin pinnan voi maalata mieleisekseen. Ei muuta kuin metsään retkelle ja keräämään materiaalia.

<https://fi.pinterest.com/pin/5770305761095149/>

Vk 20 Ompelukuvia

Tähän tarvitaan joko wc-rullia tai paksua pahvia, sakset, lankaa ja neulan.

[https://fi.pinterest.com/search/pins/?rs=ac&len=2&q=ompelukuvat%20lapsille&eq=ompelukuva&etslf=10212&term_meta\[\]=ompelukuvat%7Cautocomplete%7C0&term_meta\[\]=lapsille%7Cautocomplete%7C0](https://fi.pinterest.com/search/pins/?rs=ac&len=2&q=ompelukuvat%20lapsille&eq=ompelukuva&etslf=10212&term_meta[]=ompelukuvat%7Cautocomplete%7C0&term_meta[]=lapsille%7Cautocomplete%7C0)

Lapset itse piirtävät kuvan ja ompelevat sen. Tätä voi tehdä ilmojen salliessa myös ulkona.

Vk 21**Helatorstai 26.5.22**

Retkeilyä lähimaastossa eväiden kanssa ja voi uidakin, jos ilmat sallivat.

Muistetaan kysellä myös lapsilta retkikohdetta missä olisi kiva käydä taikka ihan vain pihalla viltin päällä syödä eväät.

Vk 22

Piirretään lomahaavekuva, mitä tehdä tai missä haluaisit käydä.

Leivonnassa tehdään kääretorttukakku ja juhlistetaan ilttivuotta.

Viimeisellä viikolla siivotaan omat askartelut ja piirrokset reppuun.
Kuun viimeisellä viikolla elokuvan aika.

Iltti loppuu 3.6.22